

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 17 kwietnia 2026 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Współpraca między instytucjami UE – Artykuł 13 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. C 202 z 7.6.2016, s. 22)

Artykuł 13 Traktatu o Unii Europejskiej przedstawia listę instytucji UE i stwierdza, że instytucje te „lojalnie ze sobą współpracują”.

Zadaniem różnych instytucji UE jest dążenie do:

- propagowania wartości UE (poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i prawa człowieka, w tym prawa osób należących do mniejszości),
- realizacji celów UE (z których głównymi są: propagowanie pokoju, wartości UE oraz dobrego samopoczucia jej obywateli),
- służenia interesom UE, interesom jej obywateli oraz interesom krajów UE,
- zapewniania spójności, skuteczności i ciągłości polityk oraz działań UE.

Instytucjami tymi są:

- Parlament Europejski,
- Rada Europejska,
- Rada,
- Komisja Europejska,
- Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
- Europejski Bank Centralny (EBC),
- Trybunał Obrachunkowy.

Każda instytucja działa w granicach uprawnień przyznanych jej na mocy Traktatów, zgodnie z procedurami, na warunkach i w celach w nich określonych. Instytucje lojalnie ze sobą współpracują.

Parlament Europejski, Rada i Komisja blisko ze sobą współpracują i w ramach artykułu 295 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), mogą zawierać porozumienia międzyinstytucjonalne. Przykłady takich porozumień obejmują:

- lepsze stanowienie prawa,
- kodeks postępowania dla europejskich lobbystów i urzędników służby cywilnej,
- dyscyplinę budżetową i należyte zarządzanie finansami.

Poniższe artykuły traktatu także określają sposoby współpracy instytucji UE:

- Artykuł 284 TFUE, który reguluje relacje pomiędzy Radą a EBC. Zgodnie z tym artykułem prezes EBC jest zapraszany do uczestniczenia w posiedzeniach Rady, kiedy dyskutuje ona o sprawach dotyczących celów i zadań banku. EBC kieruje sprawozdanie roczne do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, jak również do Rady Europejskiej.

- Artykuł 134 TFUE, zgodnie z którym kraje UE, Komisja i EBC współpracują ze sobą w ramach Komitetu Ekonomiczno-Finansowego.

Jednak sposób funkcjonowania instytucji i interakcje między nimi określa się także:

- przez praktyki, które wypracowano z biegiem lat,
- przez regulamin wewnętrzny instytucji UE oraz
- na podstawie indywidualnych przypadków, jak w przypadku porozumienia między EBC a Parlamentem Europejskim w sprawie odpowiedzialności i przejrzystości w odniesieniu do europejskiego nadzoru bankowego. Konkluzję z tego porozumienia wyraźnie zawarto w art. 20(8) rozporządzenia (UE) nr 1024/2013 powierzającego EBC szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi.

Więcej informacji:

https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/teu/2016/art_13/oj/pol

- **Prowadzone procesy konsultacyjne, projekty, stanowiska:**

1. Akt o usługach budowlanych

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego (prawo budowlane) na podstawie analizy Komunikatu KE: Jednolity rynek: nasz europejski rynek wewnętrzny w niepewnym świecie Strategia na rzecz prostszego, płynniejszego i silniejszego jednolitego rynku oraz Dokumentu roboczego służb Komisji „Scenariusze ścieżki transformacji na rzecz odpornego, bardziej ekologicznego i bardziej cyfrowego ekosystemu budowlanego” w kontekście art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 20 kwietnia 2026 r.

W strategii na rzecz jednolitego rynku (COM(2025) 500 final), przyjętej 21 maja 2025 r., wezwano do wypracowania nowego podejścia do polityki sektorowej w odniesieniu do jednolitego rynku usług, które uzupełniłoby obecne horyzontalne podejście polityczne i nadałoby nowy impuls, zwłaszcza w odniesieniu do tych sektorów usług, które są najistotniejsze dla dwojakiej (ekologicznej i cyfrowej) transformacji i mogą przynieść największą gospodarczą wartość dodaną.

W komunikacie pt. „30-lecie jednolitego rynku” (COM(2023) 162 final) wyróżniono budownictwo jako jeden z ekosystemów przemysłowych o dużym udziale usług, które to ekosystemy nie wykorzystały jeszcze w pełni swojego potencjału w zakresie handlu transgranicznego. Inicjatywa wspiera cele europejskiego planu na rzecz przystępnych cenowo mieszkań i europejskiej strategii na rzecz budownictwa mieszkaniowego, które obejmują promowanie większej i szybszej podaży przystępnych cenowo, zrównoważonych i godnych mieszkań w całej Unii. Inicjatywa zostanie również powiązana z przygotowywanym pakietem dotyczącym sprawiedliwej mobilności pracowników, w tym z inicjatywą na rzecz przenoszenia umiejętności, i będzie przez ten pakiet uzupełniana. Celem inicjatywy jest maksymalizacja potencjału jednolitego rynku usług budowlanych i instalacyjnych oraz przyczynienie się do zwiększenia wydajności sektora przy jednoczesnej modernizacji ram regulacyjnych. Warsztaty na temat usług budowlanych z udziałem grupy ekspertów ds. dyrektywy usługowej i zainteresowanych stron doprowadziły do zidentyfikowania szeregu potencjalnych barier utrudniających transgraniczne świadczenie usług budowlanych i instalacyjnych.

Niniejsza inicjatywa jest zgodna z zasadą konieczności i testem wartości dodanej UE w zakresie pomocniczości i proporcjonalności. Inicjatywa ta jest niezbędna do rozwiązania problemu rozdrobnienia jednolitego rynku usług budowlanych. Bez działań na szczeblu UE nadal będą obowiązywały rozbieżne przepisy krajowe i nie będzie funkcjonował transgraniczny

handel usługami budowlanymi, co można zaobserwować zwłaszcza w regionach przygranicznych.

Bardzo potrzebną podaż przystępnych cenowo i energooszczędnych mieszkań oraz rozwój infrastruktury w UE można przyspieszyć, jeżeli dostawcy usług budowlanych będą w stanie w pełni korzystać z prawdziwego jednolitego rynku. Restrykcyjne i zróżnicowane regulacje dotyczące usług budowlanych ograniczają podaż takich mieszkań i rozwój infrastruktury.

Celem tej inicjatywy jest zmniejszenie barier w transgranicznym dostępie do rynku usług budowlanych i instalacyjnych.

Link: <https://pracodawcy.pl/akt-o-uslugach-budowlanych/>

2. Przegląd przepisów UE dotyczących infrastruktury paliw alternatywnych

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego w UE (paliwa alternatywne i transport) – na podstawie analizy [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2023/1804 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych](#) w kontekście [Komunikatu KE: Planu działania dla europejskiego przemysłu motoryzacyjnego – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 20 kwietnia 2026 r.](#)

Rozporządzenie (UE) 2023/1804 w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych tworzy wspólne ramy rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych w UE. Rozwój takiej infrastruktury będzie przyczyniać się do upowszechniania bezemisyjnych i niskoemisyjnych pojazdów, statków i samolotów, prowadzić do zmniejszenia zależności od ropy naftowej i gazu oraz łagodzić wpływ – w szczególności transportu drogowego i wodnego, ale także lotnictwa – na środowisko. Będzie również wspierać jednolity rynek infrastruktury paliw alternatywnych w całej UE, zwłaszcza wzdłuż transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), w tym jej węzłów miejskich. Art. 24 rozporządzenia w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych stanowi, że musi ono zostać poddane przeglądowi do końca 2026 r.

Rozporządzenie w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych obowiązuje od kwietnia 2024 r., a Komisja monitoruje wdrażanie infrastruktury za pośrednictwem europejskiego obserwatorium paliw alternatywnych – EAFO.

Celem przeglądu jest ocena adekwatności rozporządzenia i jego założeń pod względem osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie wystarczająco rozwiniętej i przyjaznej dla użytkownika infrastruktury paliw alternatywnych, w świetle zmieniających się potrzeb rynkowych. W tym kontekście w ramach przeglądu oceni się, czy wartości docelowe są odpowiednie w świetle najnowszych danych dotyczących rozpowszechnienia pojazdów w sektorach transportu, w szczególności w odniesieniu do infrastruktury ładowania pojazdów ciężkich.

Skoordynowany rozwój interoperacyjnej infrastruktury ładowania i tankowania jest również ważnym elementem wdrażania Paktu dla czystego przemysłu i związanego z nim Planu działania dla europejskiego przemysłu motoryzacyjnego, które mają na celu wspieranie konkurencyjności przemysłu motoryzacyjnego w przechodzeniu na mobilność bezemisyjną i niskoemisyjną.

Przepisy UE dotyczące infrastruktury paliw alternatywnych tworzą wspólne ramy rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych w UE. Należy poddać je przeglądowi do końca 2026 r. Przegląd ten obejmie takie zagadnienia, jak adekwatność celów w zakresie infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów drogowych, a także przepisy dotyczące przejrzystości płatności i cen oraz kwestię ewentualnego rozszerzenia zakresu przepisów dotyczących zasilania energią elektryczną z łądu w portach morskich.

Link: <https://pracodawcy.pl/przeglad-przepisow-ue-dotyczacych-infrastruktury-paliw-alternatywnych/>

3. Dyrektywa w sprawie odpadów promieniotwórczych i dyrektywa w sprawie przemieszczania odpadów – ocena

Konsultacje publiczne przepisów prawa energetycznego oraz ochrony środowiska w UE (gospodarka odpadami) – na podstawie analizy Dyrektywy Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi oraz Dyrektywy Rady 2006/117/Euratom z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego w kontekście opinii EKES w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi, COM(2010) 618 final, Dz.U. C 218, (2011) – I i II Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag/Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 24 kwietnia 2026 r. Ostateczny termin na ponowne przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 19 czerwca 2026 r.

Dla niektórych państw UE energia jądrowa stanowi ważny element strategii w zakresie ich dekarbonizacji, konkurencyjności przemysłowej oraz bezpieczeństwa dostaw. W przykładowym programie energetyki jądrowej (PINC) Komisji wykazano, że zgodnie z prognozami zainstalowana moc jądrowa w UE wzrośnie z 98 GWe w 2025 r. do około 109 Gwe w 2050 r. W związku z tym wytwarzane są i będą nowe ilości odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, co doprowadzi do zwiększenia dotychczasowych pozostałości po wytwarzaniu energii jądrowej. Poza wytwarzaniem energii odpady promieniotwórcze powstają w wyniku wielu działań przynoszących korzyści naszemu społeczeństwu, takich jak zastosowania izotopów promieniotwórczych w medycynie, przemyśle, rolnictwie, badaniach naukowych i edukacji. W związku z tym wszystkie państwa członkowskie UE muszą gospodarować jakąś formą odpadów promieniotwórczych. W programie PINC Komisja stwierdziła, że „skuteczna likwidacja obiektów jądrowych i odpowiedzialne gospodarowanie odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania poparcia społecznego dla wykorzystywania energii jądrowej.”

W ramach tej inicjatywy zostaną poddane ocenie:

- dyrektywa Rady 2011/70/Euratom ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi,
- dyrektywa Rady 2006/117/Euratom w sprawie nadzoru i kontroli nad przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych oraz wypalonego paliwa jądrowego.

Dyrektywa w sprawie odpadów promieniotwórczych ustanawia kompleksowe ramy Euratomu w celu zapewnienia odpowiedzialnego i bezpiecznego długoterminowego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi. Zobowiązuje się w niej państwa członkowskie UE do ustanowienia programów krajowych dotyczących całego cyklu życia tych materiałów – od ich wytworzenia aż do trwałego składowania.

Dyrektywa w sprawie przemieszczania odpadów promieniotwórczych koncentruje się w szczególności na nadzorze i kontroli nad transgranicznym przemieszczaniem odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego, ustanawiając system uprzednich zezwoleń zapobiegający niedozwolonemu przemieszczaniu.

Link: <https://pracodawcy.pl/dyrektywa-w-sprawie-odpadow-promieniotworczych-i-dyrektywa-w-sprawie-przemieszczania-odpadow-ocena/>

- **Publikacje oraz inne informacje:**

1. Traktaty rzymskie (EWG) / Treaty of Rome (EEC)

Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym)

Jakie były cele traktatu?

Traktat ten ustanowił Europejską Wspólnotę Gospodarczą (EWG), zrzeszającą sześć krajów (Belgię, Niemcy, Francję, Włochy, Luksemburg i Niderlandy) dążących do integracji i wzrostu gospodarczego w ramach polityki handlowej. Na jego mocy utworzony został wspólny rynek oparty na swobodnym przepływie:

- towarów
- ludzi
- usług
- kapitału

Został on podpisany jednocześnie z drugim traktatem, na mocy którego ustanowiono Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom). Traktaty rzymskie były wielokrotnie zmieniane, przy czym obecnie znane są pod nazwą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Został on podpisany 25 marca 1957 r. Miał zastosowanie od 1 stycznia 1958 r.

Kluczowe zagadnienia

Cele utworzenia EWG i wspólnego rynku:

- zmiana warunków w zakresie handlu i produkcji na terytorium sześciu krajów członkowskich,
- działanie na rzecz pełniejszego politycznego zjednoczenia Europy.

Sygnatariusze zobowiązali się do:

- stworzenia podwalin pod budowę „coraz ściślejszego związku” pomiędzy narodami Europy,
- zapewnienia gospodarczego i społecznego rozwoju swoich krajów dzięki wspólnym działaniom mającym na celu usuwanie przeszkód handlowych i usunięcie innych barier pomiędzy nimi,
- poprawy jakości warunków życia i pracy swoich obywateli,
- gwarantowania równowagi w wymianie handlowej i uczciwości w konkurencji,
- zmniejszania różnic gospodarczych i społecznych między poszczególnymi regionami EWG,
- stopniowego znoszenia ograniczeń w handlu międzynarodowym w ramach wspólnej polityki handlowej,
- przestrzegania zasad określonych w Karcie ONZ,
- zachowywania i umacniania pokoju i wolności przez połączenie swych zasobów oraz wzywając inne narody Europy, które podzielają ich ideały, do połączenia się w wysiłkach.

Wspólny rynek

Na mocy niniejszego Traktatu:

- ustanowiono wspólny rynek, w ramach którego państwa sygnatariusze godzą się na skoordynowanie swoich polityk gospodarczych,
- utworzono jednolity obszar gospodarczy w oparciu o zasady wolnej konkurencji między przedsiębiorstwami. Traktat określa także podstawę do zbliżenia warunków

regulujących obrót towarami i usługami ponad te, które zostały objęte zakresem innych traktatów (Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS) i Euratom),

- w szerokim zakresie zakazuje się stosowania ograniczających konkurencję porozumień i dotacji rządowych, które mogą wpływać na obrót handlowy między sześcioma krajami,
- zarówno ustalenia, jak i unia celna obejmują także zamorskie kraje i terytoria należące do sześciu krajów członkowskich, co ma służyć wspieraniu rozwoju gospodarczego i społecznego.

Unia celna

Traktat znosi kwoty (tj. wartości progowe w odniesieniu do przywozu) oraz opłaty celne między sześcioma sygnatariuszami. Ustanawia wspólną taryfę zewnętrzną na przywozy z terytoriów poza EWG, zastępując nimi wcześniejsze taryfy w poszczególnych państwach. Unii celnej towarzyszy ustanowienie wspólnej polityki handlowej. Polityka ta, prowadzona już nie na szczeblu krajowym, a na szczeblu EWG, wprowadza rozróżnienie między unią celną a zwykłym stowarzyszeniem wolnego handlu.

Wspólne polityki

Traktat od początku określa pewne polityki jako wspólne polityki krajów członkowskich, co dotyczy między innymi:

- wspólnej polityki rolnej (art. 38–47)
- wspólnej polityki handlowej (art. 110–116)
- polityki transportowej (art. 74–84).

W przypadku gdy zajdzie taka potrzeba, Traktat zezwala na tworzenie kolejnych wspólnych polityk. Po 1972 r. EWG ustanowiła ramy wspólnych działań w obszarze polityki ochrony środowiska, regionalnej, społecznej i przemysłowej.

Wdrażając te polityki, utworzono także:

- Europejski Fundusz Społeczny, aby zwiększać szanse pracowników na zatrudnienie i dążyć do poprawy ich poziomu życia
- Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), aby wspierać ekspansję gospodarczą EWG poprzez uruchomienie finansowania inwestycji.
-

Institucje

Na mocy Traktatu ustanowiono instytucje i mechanizmy decyzyjne umożliwiające realizację zarówno interesów poszczególnych krajów, jak i wspólnej wizji. Do głównych instytucji należały:

- Rada Ministrów,
- Komisja,
- Zgromadzenie Parlamentarne (przekształcone później w Parlament Europejski),
- Trybunał Sprawiedliwości.

Funkcję doradczą w procesie podejmowania decyzji przez trzy pierwsze instytucje pełni Komitet Ekonomiczno-Społeczny.

Treaty establishing the European Economic Community (not published in the Official Journal)

What was the aim of the Treaty?

It set up the European Economic Community (EEC) which brought together 6 countries (Belgium, Germany, France, Italy, Luxembourg and the Netherlands) to work towards

integration and economic growth, through trade. It created a common market based on the free movement of:

- goods
- people
- services
- capital.

It was signed in parallel with a second treaty which set up the European Atomic Energy Community (Euratom). The Treaty of Rome has been amended on a number of occasions, and today it is called the Treaty on the Functioning of the European Union. Signed on 25 March 1957, it applied from 1 January 1958.

Key points

The aim of the EEC and the common market was to:

- transform the conditions of trade and production on the territory of its 6 members and
- serve as a step towards the closer political unification of Europe.

The signatories agreed to:

- lay the foundations of an 'ever closer union' among the peoples of Europe
- ensure the economic and social progress of their countries by joint action to eliminate trade and other barriers between them;
- improve their citizens' living and working conditions;
- ensure balanced trade and fair competition;
- reduce the economic and social differences between the EEC's various regions;
- gradually abolish restrictions on international trade through a common trade policy;
- abide by the principles of the UN charter;
- pool their resources to preserve and strengthen peace and liberty and call on other peoples of Europe who share this ideal to join them in these efforts.

Common market

The treaty:

- establishes a common market, in which the signatory countries agree to gradually align their economic policies;
- creates a single economic area with free competition between companies. It lays the basis for approximating the conditions governing trade in products and services over and above those already covered by the other treaties (European Coal and Steel Community (ECSC) and Euratom);
- broadly prohibits restrictive agreements and government subsidies which can affect trade between the 6 countries;
- includes the 6 members' overseas countries and territories in these arrangements and the customs union, to promote their economic and social development.

Customs union

The treaty abolished quotas (i.e. ceilings on imports) and customs duties between its 6 signatories. It established a common external tariff on imports from outside the EEC, replacing the previous tariffs of the different states. The customs union was accompanied by a common trade policy. This policy, managed at EEC level and no longer at national level, distinguishes the customs union from a mere free-trade association.

Joint policies

The treaty established certain policies from the start as joint policies among the member countries, including:

- common agricultural policy (Articles 38 to 47)
- common trade policy (Articles 110 to 116)
- transport policy (Articles 74 to 84).

It allowed for the creation of other joint policies, should the need arise. After 1972, the EEC established joint action in the fields of environmental, regional, social and industrial policy.

These policies were accompanied by the creation of:

- a European Social Fund, to improve job opportunities for workers and to raise their standard of living
- a European Investment Bank (EIB), to facilitate the EEC's economic expansion by creating investment funding.
-

Institutions

The treaty established institutions and decision-making mechanisms which make it possible to express both national interests and a joint vision. The main institutions were:

- the Council of Ministers,
- the Commission,
- the Parliamentary Assembly (later to become the European Parliament),
- the Court of Justice.

The first 3 are advised in the decision-making process by the Economic and Social Committee.

Link: <https://pracodawcy.pl/traktaty-rzymskie-ewg-treaty-of-rome-eec/>

2. Obszary działalności UE / Areas of EU action

Obszary działalności UE

W tych obszarach Unia Europejska może podejmować działania, jeśli upoważnią ją do tego kraje członkowskie za pośrednictwem traktatów. Traktaty stanowią, kto może stanowić prawo w jakich dziedzinach: UE, rządy krajowe, czy też i UE, i rządy krajowe.

Trzy zasady

To, w jaki sposób i w jakich obszarach działa UE, określają trzy zasady. Są to:

- zasada przyznania kompetencji – kompetencje Unii zostały jej przyznane na mocy unijnych traktatów, ratyfikowanych przez wszystkie kraje UE
- zasada proporcjonalności – działania Unii nie mogą wykraczać poza działania niezbędne do osiągnięcia celów wyznaczonych w traktatach
- zasada pomocniczości – w dziedzinach, w których działania podejmować mogą i UE, i rządy krajowe, UE może podjąć działania tylko wówczas, gdy jej działania będą skuteczniejsze.

Dziedziny, w których tylko UE może stanowić prawo

W niektórych dziedzinach tylko UE może stanowić prawo. Rola państw członkowskich ogranicza się wówczas do stosowania prawa, o ile UE nie zezwoli im na samodzielne przyjęcie pewnych przepisów. W tych obszarach UE ma zgodnie z traktatami „wyłączną kompetencję”. Te obszary to:

- unia celna

- reguły konkurencji jednolitego rynku
- polityka pieniężna dotycząca krajów strefy euro
- handel i umowy międzynarodowe (pod pewnymi warunkami)
- rośliny i zwierzęta morskie w ramach wspólnej polityki rybołówstwa.

Dziedziny, w których stanowić prawo mogą UE lub rządy krajowe

W niektórych dziedzinach stanowić prawo mogą zarówno UE, jak i rządy krajowe. Ale kraje członkowskie mogą to zrobić tylko, jeśli UE nie wystąpiła jeszcze z wnioskiem ustawodawczym lub zdecydowała, że tego nie robi. W tych obszarach UE ma zgodnie z traktatami „kompetencje dzielone”. Te obszary to:

- jednolity rynek
- zatrudnienie i sprawy społeczne
- spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna
- rolnictwo
- rybołówstwo
- środowisko
- ochrona konsumentów
- transport
- sieci transeuropejskie
- energia
- sprawiedliwość i prawa podstawowe
- migracja i sprawy wewnętrzne
- zdrowie publiczne (w odniesieniu do aspektów określonych w art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)
- badania naukowe i przestrzeń kosmiczna
- współpraca na rzecz rozwoju i pomoc humanitarna

Dziedziny, w których prawo stanowią państwa członkowskie, a UE pełni rolę pomocniczą

W niektórych obszarach UE może jedynie wspierać, koordynować lub uzupełniać działania państw członkowskich. Nie ma kompetencji do uchwalania aktów prawnych i nie wolno jej wchodzić w kompetencje państw członkowskich. W tych obszarach UE ma zgodnie z traktatami „kompetencje uzupełniające”. Te obszary to:

- zdrowie publiczne
- przemysł
- kultura
- turystyka
- kształcenie i szkolenie, młodzież i sport
- ochrona ludności
- współpraca administracyjna

Szczególne kompetencje UE

W niektórych dziedzinach UE ma „specjalne kompetencje”, dzięki czemu może odgrywać szczególną rolę lub realizować działania wychodzące poza normalny zakres jej kompetencji na mocy traktatów. Te dziedziny to:

- koordynacja polityki gospodarczej i zatrudnienia

- kształtowanie i realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa
- „klauzula elastyczności”, zgodnie z którą UE może na ściśle określonych warunkach podjąć działania wykraczające poza zakres jej kompetencji

Areas of EU action

The European Union can only act in those areas where its member countries have authorised it to do so, via the EU treaties. The treaties specify who can pass laws in what areas: the EU, national governments or both.

3 principles

3 principles determine how and in what areas the EU may act:

- conferral – the EU has only that authority conferred upon it by the EU treaties, which have been ratified by all member countries
- proportionality – the EU action cannot exceed what is necessary to achieve the objectives of the treaties
- subsidiarity – in areas where either the EU or national governments can act, the EU may intervene only if it can act more effectively

Only EU can legislate

In certain areas, the EU alone is able to pass laws. The role of member countries is limited to applying the law, unless the EU authorises them to adopt certain laws themselves. In these areas, the EU has what the treaties call exclusive competences:

- customs union
- competition rules for the single market
- monetary policy for the eurozone countries
- trade and international agreements (under certain circumstances)
- marine plants and animals regulated by the common fisheries policy

EU or national governments can legislate

In certain areas, both the EU and member countries are able to pass laws. But member countries can do so only if the EU has not already proposed laws or has decided that it will not. In these areas, the EU has what the treaties call shared competences:

- single market
- employment and social affairs
- economic, social and territorial cohesion
- agriculture
- fisheries
- environment
- consumer protection
- transport
- trans-European networks
- energy
- justice and fundamental rights
- migration and home affairs
- public health (for the aspects defined in Article 168 of the Treaty on the Functioning of the European Union)
- research and space

- development cooperation and humanitarian aid

Member countries legislate, EU helps

In certain areas, the EU can only support, coordinate or complement the action of member countries. It has no power to pass laws and may not interfere with member countries' ability to do so. In these areas, the EU has what the treaties call supporting competences:

- public health
- industry
- culture
- tourism
- education and training, youth and sport
- civil protection
- administrative cooperation

EU plays special role

In certain areas, special competences enable the EU to play a particular role or to go beyond what it is normally allowed under the treaties:

- coordination of economic and employment policies
- definition and implementation of the Common Foreign and Security Policy
- the 'flexibility clause', which under strict conditions enables the EU to take action outside its normal areas of responsibility

Link: <https://pracodawcy.pl/obszary-dzialalnosci-ue-areas-of-eu-action/>

3. 6. Dolnośląsko-Brandenburskie Forum Gospodarcze we Wrocławiu

Województwo Dolnośląskie – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego zaprasza na 6. Dolnośląsko-Brandenburskie Forum Gospodarcze.

Tegoroczne forum poświęcone będzie współpracy w obszarze medycyny i technologii. Podczas panelu inauguracyjnego zaplanowano dyskusję nt. współpracy nowoczesnych szpitali z firmami technologicznymi, bazując na przykładach największych projektów infrastruktury medycznej w obu regionach: Dolnośląskiego Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu oraz Medizinische Universität Lausitz – Carl Thiem w Cottbus. W panelu udział wezmą dyrektorzy szpitali oraz przedstawiciele firm technologicznych zaangażowanych w projekty medyczne. W drugiej części dnia odbędzie się matchmaking z brandenburskimi firmami AI/medycznymi prowadzony przez PORT Łukasiewicz Branżowy Punkt Kontaktowy dla Branży Medycznej.

Sztuczna inteligencja zmienia oblicze ochrony zdrowia szybciej niż kiedykolwiek wcześniej. Diagnostyka wspierana algorytmami, zarządzanie danymi pacjentów, optymalizacja procesów szpitalnych – technologie AI stają się fundamentem nowoczesnej medycyny. Jeśli Twoja firma działa na styku tych dwóch światów, nie może Cię zabraknąć na nadchodzącym 6. Dolnośląsko-Brandenburskim Forum Gospodarczym. Współpraca napędzająca medycynę przyszłości.

To wyjątkowe wydarzenie łączy liderów innowacji, decydentów oraz praktyków wdrażających przełomowe rozwiązania w systemach ochrony zdrowia. W jednym miejscu spotkają się przedstawiciele biznesu, sektora publicznego i instytucji medycznych, aby wspólnie kształtować przyszłość współpracy transgranicznej.

[Tam, gdzie technologia spotyka praktykę](#)

Jednym z kluczowych punktów programu będzie panel otwierający, poświęcony współpracy szpitali z firmami technologicznymi. Na przykładach największych inwestycji infrastrukturalnych – takich jak Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu oraz Medizinische Universität Lausitz – Carl Thiem w Cottbus – uczestnicy poznają modele wdrażania innowacji.

To nie teoria – to sprawdzone rozwiązania, które już dziś redefiniują standardy opieki zdrowotnej.

Dlaczego warto wziąć udział?

- Dostęp do wiedzy i inspiracji

Poznasz praktyczne zastosowania sztucznej inteligencji w medycynie oraz najnowsze trendy technologiczne wpływające na rozwój branży.

- Możliwości współpracy międzynarodowej

Forum to przestrzeń do nawiązywania relacji z partnerami z Polski i Niemiec – zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

- Networking, który ma znaczenie

Indywidualne spotkania B2B pozwolą Ci zaprezentować swoje rozwiązania, znaleźć partnerów do projektów oraz otworzyć drzwi do nowych rynków.

- Bezpośredni kontakt z decydentami

Spotkaj przedstawicieli władz regionalnych i instytucji odpowiedzialnych za rozwój infrastruktury medycznej oraz wdrażanie innowacji.

Dla kogo jest to wydarzenie?

Forum zostało stworzone z myślą o firmach technologicznych, startupach, dostawcach rozwiązań AI, integratorach systemów oraz wszystkich organizacjach, które rozwijają lub wdrażają innowacje w sektorze ochrony zdrowia.

Jeśli tworzysz technologie, które mogą zmienić sposób funkcjonowania szpitali, poprawić jakość diagnostyki lub zwiększyć efektywność systemu opieki zdrowotnej – to wydarzenie jest dla Ciebie.

Dodatkowo, masz możliwość udziału w sesji matchmakingowej z niemieckimi firmami organizowanej we współpracy z Branżowym Punktem Kontaktowym Branża Medyczna PORT Łukasiewicz.

Zrób kolejny krok

Nie przegap okazji, by stać się częścią międzynarodowej społeczności, która realnie wpływa na przyszłość medycyny.

Organizatorzy:

- Dolny Śląsk
- Brandenburgia
- Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej
- Wirtschaftsförderung Land Brandenburg GmbH

Partnerzy:

- Branżowy Punkt Kontaktowy Technologie Medyczne i Zdrowie
- Branżowy Punkt Kontaktowy Przemysł 4.0

Link: <https://pracodawcy.pl/6-dolnoslasko-brandenburskie-forum-gospodarcze-we-wroclawiu/>

4. Bezpłatny webinar Deloitte: Prewspółczynnik alternatywny w JST – praktyka odliczenia VAT (VAT w Jednostkach Samorządu Terytorialnego)

Bezpłatne spotkanie on-line: Prewspółczynnik alternatywny w JST – praktyka odliczenia VAT; 22 kwietnia 2026 r., godz. 10:00 – 10:45

Wiele jednostek samorządu terytorialnego wykorzystuje swoje obiekty jednocześnie do działalności nieopodatkowanej oraz do czynności opodatkowanych VAT. W takich sytuacjach sposób ustalenia prewspółczynnika ma istotne znaczenie dla wysokości podatku, który JST może odzyskać.

Podczas webinaru – opartego na doświadczeniach z projektów realizowanych dla JST oraz aktualnej praktyce organów podatkowych i sądów administracyjnych – pokażemy, kiedy i w jaki sposób można stosować prewspółczynnik alternatywny oraz jakie ma to znaczenie dla rozliczeń VAT przy inwestycjach i wydatkach bieżących.

Agenda:

Specyfika wykorzystania obiektów przez JST i jakie to ma znaczenie dla VAT

- Specyfika obiektów wykorzystywanych przez jednostki samorządu terytorialnego
- Jakie obiekty mogą być rozliczane z zastosowaniem prewspółczynnika alternatywnego

Prewspółczynnik „z rozporządzenia” a prewspółczynnik alternatywny

- Podstawowe różnice pomiędzy dwoma podejściami
- Kiedy można sięgnąć po rozwiązanie alternatywne

Odliczenie VAT z zastosowaniem prewspółczynnika alternatywnego – po co i dlaczego

- Jakie korzyści może przynieść JST
- W jakim celu wprowadza się prewspółczynnik alternatywny
- Korekta wieloletnia
- Wydatki bieżące

Podjęcie organów podatkowych i sądów administracyjnych

- Jak do prewspółczynnika alternatywnego podchodzą organy podatkowe
- Jakie znaczenie ma orzecznictwo sądów
- Rola właściwej koncepcji i uzasadnienia przyjętych rozwiązań

Ryzyka i kluczowe obszary uwagi

- Na jakie zagrożenia JST mogą napotkać przy odliczeniu VAT
- Dlaczego każde rozwiązanie powinno być dostosowane do konkretnej jednostki

Dofinansowanie inwestycji a VAT

- Kwestia kwalifikowalności VAT przy inwestycjach dofinansowanych
- Jak uniknąć ryzyka zwrotu otrzymanego dofinansowania

Najczęstsze obawy JST

- Najczęściej zgłaszane obiekcje i obawy

Do kogo skierowany jest webinar?

Webinar kierowany jest do szerokiego grona przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności wóldarzy i skarbników, a także pracowników samorządowych zajmujących się finansami JST. Zapraszamy osoby odpowiedzialne za rozliczanie VAT, dla których istotne są prawidłowe określenie zakresu odliczenia VAT oraz identyfikacja potencjalnych oszczędności dla budżetu jednostki.

Prelegenci

Łukasz Ruta, Deloitte – Polska: Partner Associate w dziale Doradztwa Podatkowego Deloitte oraz licencjonowany doradca podatkowy. Łukasz jest absolwentem prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Posiada wieloletnie doświadczenie w doradztwie podatkowym. W swojej pracy zajmuje się bieżącym doradztwem podatkowym z zakresu podatku od towarów i usług, w szczególności dla podmiotów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego. Jest autorem wielu publikacji w prasie o tematyce podatkowej.

Rafał Borowski, Deloitte – Polska: Radca prawny. Rafał jest absolwentem studiów prawniczych oraz administracyjnych na Uniwersytecie w Białymstoku. Ukończył aplikację przy OIRP w Warszawie. Rafał dołączył do Zespołu VAT Deloitte w 2015 r. i zajmuje się obsługą klientów z sektora publicznego. Posiada doświadczenie w tworzeniu procedur podatkowych, bieżącym doradztwie podatkowym oraz w postępowaniach podatkowych i sądownoadministracyjnych. Prelegent na licznych szkoleniach o tematyce podatkowej.

Link: <https://pracodawcy.pl/bezplatny-webinar-deloitte-prewspolczynnik-alternatywny-w-ist-praktyka-odliczenia-vat-vat-w-jednostkach-samorządu-terytorialnego/>

5. Raport KPMG: Sektor energetyczno-surowcowy w erze cyfrowej: wyzwania i szanse dla firm

Raport: „KPMG CEO Outlook 2025. Energy, Natural Resources and Chemicals”.

Liderzy sektora energii, surowców naturalnych i przemysłu chemicznego podejmują decyzje strategiczne w warunkach trwałej niepewności, jednak patrzą w przyszłość z rosnącą dozą pragmatycznego optymizmu. Raport „KPMG CEO Outlook 2025. Energy, Natural Resources and Chemicals” powstał na podstawie badania przeprowadzonego wśród 110 prezesów z branży. Pozwala przyjrzeć się temu, jak oceniają oni perspektywy wzrostu swoich firm w obliczu napięć geopolitycznych, presji regulacyjnej oraz przyspieszającej transformacji technologicznej. Filarami badania były priorytety zarządów: inwestycje w sztuczną inteligencję, budowanie odporności operacyjnej, transformacja kompetencji pracowników oraz realizacja celów ESG. Wnioski płynące z raportu wskazują, że o konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora energetyczno-surowcowego decyduje dziś zdolność do łączenia technologii z długoterminową strategią. Zachęcamy do lektury pełnej wersji opracowania zawierającej pakiet praktycznych wskazówek dla liderów branży.

Najważniejsze wnioski z badania

- Umiarkowany optymizm CEO rośnie

Większość liderów sektora energii, surowców naturalnych i przemysłu chemicznego spodziewa się wzrostu gospodarczego i poprawy wyników finansowych swoich firm w perspektywie trzech lat.

- Krótkoterminowe priorytety kształtują się pod presją operacyjną

Odporność łańcuchów dostaw, wdrażanie AI oraz narastające ryzyka klimatyczne coraz silniej kształtują bieżące decyzje zarządów w sektorze.

- AI staje się inwestycją strategiczną

65% CEO z branży wskazuje sztuczną inteligencję jako kluczowy obszar inwestycji, a 66% oczekuje zwrotu z tych inwestycji w ciągu okresu od roku do trzech lat.

- Transformacja cyfrowa wpływa na strukturę zatrudnienia

40% CEO z sektora aktywnie przekształca role objęte automatyzacją, a 72% koncentruje się na podnoszeniu kompetencji pracowników.

- ESG pozostaje wyzwaniem wdrożeniowym

Mimo wysokiej deklaratywnej wagi zrównoważonego rozwoju część liderów z branży wskazuje na trudności w przełożeniu strategii ESG na realne wyniki finansowe.

- AI wspiera cele klimatyczne

82% CEO z sektora uważa, że sztuczna inteligencja może odegrać istotną rolę w redukcji emisji i poprawie efektywności energetycznej.

Globalna perspektywa ekonomiczna i biznesowa

Prezesi firm z sektora energii, surowców naturalnych i przemysłu chemicznego planują funkcjonowanie firm w kolejnych latach z wyraźnie bardziej optymistycznym nastawieniem niż rok wcześniej. W perspektywie trzech lat większość z nich spodziewa się wzrostu zarówno globalnej gospodarki, jak i własnych organizacji. Optymizm nie oznacza jednak ignorowania ryzyka – w centrum uwagi pozostają napięcia geopolityczne, zmienność regulacyjna oraz presja kosztowa.

Zarządy firm coraz wyraźniej przesuwają priorytet z krótkoterminowej poprawy wyników na stabilność operacyjną i zabezpieczenie aktywów. Operacyjnie wymaga to skupienia na kontroli kosztów, przeglądzie portfela inwestycji i bardziej selektywnym podejściu do ekspansji. Wzrost ma być przewidywalny i oparty na solidnych fundamentach, a nie na agresywnym zwiększaniu skali.

AI jako siła napędowa efektywności i zwrotu z inwestycji

Sztuczna inteligencja jest dziś jednym z najbardziej priorytetowych obszarów inwestycyjnych w sektorze energii, surowców naturalnych i przemysłu chemicznego. Z badania wynika, że AI ma przynieść mierzalne efekty w krótkim czasie i stanowczo nie jest już traktowana jako eksperyment.

AI wspiera przede wszystkim optymalizację procesów, analizę danych operacyjnych i podejmowanie decyzji inwestycyjnych. W sektorach kapitałochłonnych, takich jak energetyka czy przemysł chemiczny, nawet niewielka poprawa efektywności przekłada się na istotne różnice w marży. Dlatego oczekiwania wobec AI są wysokie – ma ona obniżać koszty, zwiększać produktywność i poprawiać jakość prognozowania.

- 65% CEO z branży wskazuje sztuczną inteligencję jako kluczowy priorytet inwestycyjny.
- 66% z nich oczekuje zwrotu z inwestycji w AI w ciągu okresu od roku do trzech lat.
- 72% CEO planuje przeznaczyć od 10% do 20% środków z budżetu na najbliższy rok na rozwój sztucznej inteligencji.

ESG i zrównoważony rozwój w praktyce operacyjnej

W obliczu rosnących emisji i ich negatywnych skutków sektory kapitało- i energochłonne znajdują się pod coraz silniejszą presją w zakresie realizacji celów ESG. 27% CEO firm z takich branż wskazuje zjawiska klimatyczne oraz szerszy wpływ na środowisko jako istotny czynnik kształtujący strategię – to najwyższy wynik spośród wszystkich analizowanych sektorów w ogólnym badaniu. 72% liderów z branży deklaruje włączanie zrównoważonego rozwoju do strategii korporacyjnej, jednak jedynie 38% w pełni uwzględnia ESG w decyzjach kapitałowych. Ponad połowa przyznaje, że realizowane strategie nie nadążają za oczekiwaniami interesariuszy, co pokazuje, że presja na realną integrację celów środowiskowych z finansami będzie w najbliższych latach rosła.

Ponadto w procesie wdrażania zrównoważonych praktyk coraz bardziej potrzebna staje się technologia. 82% CEO uważa, że AI może wspierać redukcję emisji i poprawę efektywności energetycznej. W praktyce jej wykorzystanie może wspierać monitorowanie zużycia energii, optymalizację procesów produkcyjnych oraz dokładniejsze raportowanie danych środowiskowych. W sektorach o wysokiej emisyjności nawet niewielkie usprawnienia operacyjne mają znaczenie – w wymiarze zarówno kosztowym, jak i reputacyjnym.

O badaniu

Jedenasta edycja badania „KPMG CEO Outlook”, przeprowadzona wśród 1 350 dyrektorów generalnych w okresie od 5 sierpnia do 10 września 2025 roku, dostarcza unikalnego wglądu w sposób myślenia, strategię i taktyki planowania CEO z całego świata.

Niniejszy raport został opracowany na podstawie odpowiedzi 110 prezesów (CEO) z globalnego sektora energetyki, zasobów naturalnych i przemysłu chemicznego. Respondenci reprezentowali kluczowe podsektory: wydobywanie ropy i gazu (48 firm), energetykę i usługi komunalne (42), energię odnawialną (10), górnictwo (9) oraz branżę chemiczną (1). Wszyscy uczestnicy badania zarządzali organizacjami o rocznych przychodach przekraczających 500 mln dolarów amerykańskich, przy czym niemal połowa kierowała spółkami generującymi ponad 10 mld dolarów amerykańskich rocznie. Badanie objęło 11 strategicznych rynków: Australię, Kanadę, Chiny, Francję, Niemcy, Indie, Włochy, Japonię, Hiszpanię, Wielką Brytanię oraz Stany Zjednoczone, pozwalając na analizę perspektywy globalnych liderów sektora.

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-kpmg-sektor-energetyczno-surowcowy-w-erze-cyfrowej-wyzwania-i-szanse-dla-firm/>

6. O bezpieczeństwie produktów konsumenckich, czyli rozporządzenie GPSR i nowa ustawa – PARP

Bezpieczeństwo produktów konsumenckich – rozporządzenie GPSR i nowa ustawa o nadzorze nad ogólnym bezpieczeństwem produktów

Wejście w życie nowych przepisów dla wielu przedsiębiorców oznacza konieczność spełnienia obowiązków dotyczących bezpieczeństwa produktów konsumenckich. Chodzi m. in. o oznakowanie wyrobów, analizę ryzyka użytkowania produktu, zapewnienia kanału składania skarg itd.

3 stycznia 2026 r. weszła w życie Ustawa z dnia 7 listopada 2025 r. o nadzorze nad ogólnym bezpieczeństwem produktów (dalej: NadBezProdU). Zastępuje ona obowiązującą uprzednio Ustawę z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Celem NadBezProdU jest ustalenie zasad i trybu nadzoru nad bezpieczeństwem produktów wprowadzanych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym, w duchu obowiązującego już rozporządzenia unijnego *General Safety Products Regulation* (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/988 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 oraz uchylające dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Rady 87/357/EWG dalej: GPSR).

Wraz z innymi unijnymi rozporządzeniami, tj. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniającego dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011) oraz w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/515 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie wzajemnego uznawania towarów zgodnie z prawem wprowadzonych do obrotu w innym państwie członkowskim oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 764/2008), NadBezProdU zapewnia prawne ramy bezpieczeństwa produktów udostępnianych na rynku oraz nadzoru nad nimi.

W efekcie w chwili obecnej organy krajowe zostały wyposażone w narzędzia umożliwiające kontrolę i egzekwowanie prawnych obowiązków wynikających z GPSR.

Jednocześnie regulacje z zakresu nadzoru nad ogólnym bezpieczeństwem produktów, a zatem rynku niezharmonizowanego, upodobniły się do systemu nadzoru funkcjonującego na rynku zharmonizowanym.

Istota GPSR

GPSR jest odpowiedzią na specyfikę aktualnego rynku produktów konsumenckich i zawiera zaktualizowane wytyczne mające gwarantować bezpieczeństwo oferowanych produktów. Regulacja ta uwzględnia zaistniałe w ostatnich latach zmiany dotyczące:

- nowych ról podmiotów w ramach łańcucha dostaw;
- handlu elektronicznego;
- ryzyk dla konsumentów: ich zdrowia psychicznego, uzależnień oraz związanych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji.

Rodzaje obowiązków

Bezpieczeństwo produktów zakłada realizację szeregu różnych obowiązków sprecyzowanych w GPSR, które są związane z projektowaniem, wytwarzaniem i przygotowaniem produktów do udostępnienia na rynku. Dotyczą one w szczególności:

- przeprowadzenia analizy ryzyk związanych z produktem oraz dokonania analizy możliwych rozwiązań zmierzających do wyeliminowania bądź ograniczenia ryzyk;
- sporządzenia dokumentacji technicznej produktu;
- spełnienia obowiązków w zakresie oznakowania produktów;
- dołączenia jasnych instrukcji i informacji dotyczących bezpieczeństwa produktu;
- zapewnienia kanałów komunikacji przeznaczonych do składania skarg oraz informowania o wypadkach w związku z korzystaniem z produktu.

Dodatkowo GPSR zakłada obowiązki w zakresie:

- podjęcia środków zaradczych w celu doprowadzenia produktu do zgodności z wymogami bezpieczeństwa (w tym wycofanie wyrobu z obrotu lub jego odzyskanie);
- informowania konsumentów w razie zastrzeżeń odnośnie bezpieczeństwa produktów;
- informowania organów nadzoru w kraju udostępnienia produktu w ramach platformy *Safety Business Gateway*;
- związanych z wystąpieniem wypadków spowodowanych produktem.

Kategorie podmiotów obowiązanych do realizacji wymogów bezpieczeństwa

Co jest istotne, opisane powyższej obowiązki spoczywają nie tylko na producencie czy importerze produktów. GPSR w istotnym zakresie rozszerzyło bowiem zakres podmiotów, które są zobligowane realizować określone, dostosowane do swojej roli, obowiązki zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa produktów.

GPSR adresuje swoje obowiązki do różnych podmiotów, które mogą uczestniczyć w procesie udostępniania produktów konsumentom, w tym, z uwzględnieniem specyfiki aktualnego sposobu prowadzenia sprzedaży, produktów oferowanych do sprzedaży online lub w inny sposób na odległość. Zobowiązania dotyczą także:

- dystrybutora;
- dostawcę usług realizacji zamówień;
- podmiotu odpowiedzialnego w rozumieniu art. 16 ust. 1 GPSR;
- upoważnionych przedstawicieli;
- dostawcy internetowej platformy handlowej bądź usług społeczeństwa informacyjnego.

Na gruncie GPSR oraz NadBezProdU producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora, dostawcę usług realizacji zamówień lub każdą inną osobę fizyczną lub prawną podlegającą obowiązkom związanym z wytwarzaniem produktów lub udostępnianiem ich na rynku, zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem, określa się mianem „podmiotu gospodarczego”.

Organy nadzoru i kontroli

Zgodnie z NadBezProdU nowe kompetencje w zakresie pełnienia nadzoru nad bezpieczeństwem produktów zostały podzielone pomiędzy funkcjonujące już organy:

- Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezesa UOKiK), który pełni nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów;
- wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej (wojewódzcy inspektorzy IH), którzy pełnią funkcje kontrolne.

Dodatkowo organy celne zostały obowiązane do kontroli produktów objętych procedurą celną dopuszczenia do obrotu.

Centralną funkcję w systemie nadzoru nad bezpieczeństwem produktów pełni Prezes UOKiK, który:

- jest jednolitym urzędem łącznikowym;
- tworzy krajową strategię nadzoru rynku;
- realizuje wzajemną pomoc transgraniczną w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów;
- wykonuje zadania pojedynczego punktu kontaktowego systemu wczesnego ostrzegania *Safety Gate*;
- przyjmuje zawiadomienia dotyczące nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa produktów;
- publikuje na swojej stronie internetowej treści wydawanych decyzji.

Wystąpienie miękkie

NadBezProdU wprowadza nową, nieformalną ścieżkę realizacji zadań przez powyższe organy w formie „wystąpienia miękkiego”. Zarówno Prezes UOKiK, jak i wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, bez potrzeby wszczynania postępowania i kontroli, mogą wystąpić do:

- podmiotu gospodarczego;
- dostawcy internetowej platformy handlowej;
- dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego;

w sprawach z zakresu bezpieczeństwa produktu i jego zgodności z GSPR i uzyskać tą drogą, szybciej i mniej formalną ścieżką, konieczne informacje lub dokumenty.

Instrument ten opiera się na dobrowolnej współpracy z organem nadzoru i pozwala adresatowi takiego wystąpienia na przedstawienie swojego stanowiska w badanej sprawie. Brak współpracy ze wspomnianymi wyżej organami jest jak najbardziej dopuszczalny, jednak w perspektywie może się wiązać ze wszczęciem odpowiedniego postępowania.

Postępowanie kontrolne – wszczęcie postępowania

Wojewódzki inspektor IH jest uprawniony do prowadzenia planowanych i doraźnych kontroli – zarówno z urzędu, jak i na wniosek Prezesa UOKiK. Kontroli podlegają wszystkie podmioty odpowiedzialne za ogólne bezpieczeństwo produktów w całym łańcuchu dostaw

Wszczęcie kontroli następuje bez zawiadomienia.

Przebieg kontroli

W toku kontroli w celu weryfikacji bezpieczeństwa produktu i jego zgodności z GSPR możliwe jest żądanie przez wojewódzkich inspektorów IH:

- przedstawienia odpowiednich dokumentów, specyfikacji technicznych, danych lub informacji, w tym dostępu do oprogramowania;
- informacji o łańcuchu dostaw produktów, ich ilości i innych modelach, jak również o sieci dystrybucji;

- informacji niezbędnych do ustalenia własności stron internetowych.

Mogą oni także sprawdzać bezpieczeństwo produktów, w tym pobierając jego dwie próbki, z których jedną przeznacza się do badań, a druga stanowi próbkę kontrolną.

Co istotne, wojewódzki inspektor IH jest uprawniony do zwrócenia się do innego podmiotu gospodarczego niż kontrolowany, o udostępnienie dokumentów będących w jego posiadaniu

Protokół kontroli prowadzonej w obszarze ogólnego bezpieczeństwa jest podpisywany tylko przez inspektora przeprowadzającego kontrolę. Kontrolowany może jednak zgłosić uwagi bezpośrednio do protokołu kontroli lub pisemnie w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu.

W toku kontroli, jeżeli zostanie stwierdzone, iż istnieją uzasadnione okoliczności wskazujące, że produkt stwarza poważne ryzyko oraz że konieczne jest natychmiastowe działanie, możliwe jest zakazanie przez wojewódzkiego inspektora IH udostępniania produktu na okres do 3 miesięcy. Okres ten może zostać przedłużony w razie wszczęcia postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu przez Prezesa UOKiK.

Jeżeli w toku kontroli ujawnią się błędy w oznakowaniu produktów, wojewódzki inspektor IH wzywa do usunięcia wspomnianych nieprawidłowości w określonym terminie.

Uzasadnione okoliczności wskazujące, że produkt stwarza ryzyko lub jest niezgodny z GPSR, powoduje, że sprawa jest przekazywana Prezesowi UOKiK.

Kontrola zdalna i zakup kontrolny

Nowa ustawa zapewnia też szereg rozwiązań dostosowanych do modelu sprzedaży produktów na odległość, w szczególności możliwe jest przeprowadzenie kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych w sposób zdalny, w tym poprzez dokonanie zakupu kontrolnego produktu.

Pozyskanie produktu do badań w typowym trybie żądania różni się od pozyskania produktu w ramach zakupu kontrolnego z uwagi na brak świadomości kontrolowanego co do tożsamości nabywcy w trakcie realizacji zakupu kontrolnego. Zakup kontrolny ma zatem przypominać transakcję realizowaną przez konsumenta.

Postępowanie przed Prezesem UOKiK

Prezes UOKiK wszczyna postępowanie:

- jeżeli wskazują na to wyniki kontroli;
- jeżeli organ nadzoru rynku państwa członkowskiego UE wydał decyzję uznającą produkt za niebezpieczny lub niezgodny z GPSR.

Maksymalny termin jego prowadzenia wynosi 4 miesiące od dnia wszczęcia.

Prezes UOKiK jest uprawniony do zakazania stronie postępowania udostępniania na rynku produktu, jego oferowania lub prezentowania do czasu zakończenia postępowania.

Decyzje Prezesa UOKiK

Prezes UOKiK, w razie stwierdzenia, że produkt jest produktem niebezpiecznym lub niezgodnym z GPSR, może:

- nakazać wyeliminowanie ryzyk stwarzanych przez produkt;
- nakazać zapewnienia zgodności z GPSR w określonych zakresie;
- umieścić na produkcie ostrzeżenia o ryzyku;
- określić warunki udostępniania produktu na rynku;
- nakazać poinformowanie użytkowników końcowych lub opinię publiczną o ryzykach;
- zakazać udostępniania produktu na rynku;

- nakazać usunięcie z interfejsu online informacji o produkcie lub zamieszczenie ostrzeżenia dotyczącego produktu;
- nakazać wycofanie produktu z rynku, jego odzyskanie lub zniszczenie.

Środki mogą być stosowane pojedynczo, łącznie i są dostosowywane do okoliczności sprawy, ryzyka i produktu. Istotnym uprawnieniem jest możliwość zainicjowania kontroli w celu stwierdzenia, czy decyzja nakładająca określone środki została wykonana

Dostawcy platform internetowych i usług społeczeństwa informacyjnego

Z uwagi na istotną rolę handlu elektronicznego wprowadzono nowe rozwiązanie. Jeżeli Prezes UOKiK wyda decyzję nakazującą usunięcie z interfejsu online informacji o produkcie lub zamieszczenie ostrzeżenia dotyczącego produktu, która nie została przez podmiot gospodarczy wykonana, wówczas Prezes UOKiK:

- nakazuje dostawcy internetowej platformy handlowej usunięcie treści dotyczących oferty produktu zamieszczonej w ramach platformy, uniemożliwienie dostępu do tych treści lub zamieszczenie ostrzeżenia dotyczącego tych treści;
- nakazuje dostawcy usług społeczeństwa informacyjnego ograniczenie dostępu do interfejsu online, o ile konieczne jest podjęcie natychmiastowego działania w celu wyeliminowania ryzyka produktu.

Kary za nieprzestrzeganie przepisów

Czynnikiem mobilizującym uczestników obrotu do przestrzegania obowiązków związanych z bezpieczeństwem produktu są przewidziane przez ustawodawcę administracyjne kary pieniężne.

Kary te zostały przewidziane w razie uchybień najistotniejszym obowiązkom wynikającym z NadBezProdU oraz GPSR i zostały dostosowane do roli konkretnych podmiotów w procesie udostępniania produktów i wagi ich obowiązków.

Znaczenie dla przedsiębiorców

Wejście w życie NadBezProdU powoduje, że spełnienie obowiązków dotyczących bezpieczeństwa produktów i ich dostosowania do wymogów wynikających z GPSR może być już weryfikowane przez odpowiednie organy.

Oznacza to, że szerokie grono podmiotów uczestniczących w obrocie produktami przeznaczonymi dla konsumentów, chcąc uchronić się przed negatywnymi konsekwencjami wynikającymi z nieprzestrzegania wymogów wynikających z GPSR, powinno zweryfikować:

- czy i w jakim zakresie spoczywają na nich obowiązki wynikające z GPSR;
- jeżeli tak – czy dopełnili wszystkich działań zmierzających do realizacji tychże obowiązków.

Przedsiębiorcy powinni pamiętać, że aktualnie konieczność czuwania nad bezpieczeństwem produktów i wykonywania decyzji w zakresie bezpieczeństwa produktów konsumenckich dotyczy nie tylko podmiotów produkujących lub wprowadzających do obrotu produkt, ale także funkcjonujących na rynku w innym charakterze.

adw. Aleksandra Kucharska, www.adwokat-kucharska.pl, Usługi Prawne dla Biznesu

Link: <https://pracodawcy.pl/o-bezpieczenstwie-produktow-konsumentkich-czyli-rozporzadzenie-gpsr-i-nowa-ustawa-parp/>

7. Seminarium „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników w przemyśle surowcowym. Bądź odpowiedzialny za innych”, 24.04.2026, Lubin

KGHM Polska Miedź S.A oraz Związek Pracodawców Polska Miedź mają zaszczyt zaprosić Państwa na seminarium „Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo pracowników w przemyśle

surowcowym. *Bądź odpowiedzialny za innych*”, które odbędzie się w dniu 24 kwietnia 2026 roku w godz. 10:00 – 14:00 w siedzibie KGHM Polska Miedź S.A w sali im. Jana Wyżykowskiego przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 48 w Lubinie. Dla podkreślenia znaczenia tematu spotkanie zostało objęte Honorowym Patronatem Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

Tło i kontekst spotkania stanowić będzie Światowy Dzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy oraz Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

Celem spotkania jest przedstawienie najlepszych praktyk firm górniczych (w tym KGHM) oraz przemysłowych w obszarze ochrony życia i zdrowia oraz także dyskusja nad efektywną współpracą między organami nadzoru, firmami górniczymi oraz partnerami społecznymi.

Ważnym elementem uroczystości będzie otwierające spotkanie wspólne złożenie kwiatów przez zaproszonych gości pod pamiątkową tablicą ku czci osób poszkodowanych w wyniku wypadków przy pracy, które będzie miało miejsce przed spotkaniem o godz. 10:00.

Ze względów organizacyjnych uprzejmie prosimy o informację, czy w uroczystości weźmie udział Państwa reprezentacja z kwiatami, czy kwiaty zostaną złożone w ramach wspólnej delegacji uczestników spotkania.

W załączeniu znajduje się program spotkania.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Seminarium. Udział w spotkaniu jest BEZPŁATNY.

Ze względów organizacyjnych uprzejmie prosimy o potwierdzenie udziału do dnia 20.04.2026 roku na formularzu zgłoszeniowym.

W przypadku osób z niepełnosprawnościami prosimy o poinformowanie organizatora o swoich potrzebach. Umożliwi to przygotowanie odpowiedniej pomocy oraz zapewni sprawną obsługę spotkania.

Link: <https://pracodawcy.pl/seminariumbhplubin2026/>

Źródło: EUR-Lex; Komisja Europejska; Wydział Gospodarki; Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego; Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited); KPMG (KPMG Sp. z o.o.); Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Enterprise Europe Network; KGHM Polska Miedź S.A.